

Gençlerin Covid-19 Salgını ile Başetme Stratejilerinin Farklı Dinamikleri

Prof. Dr. Nilay ÇABUK KAYA

Ankara Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırma, gençlerin COVID-19 salgını ile baş etme stratejilerini ve bu stratejileri etkileyen dinamikleri anlamak istemektedir. Salgın öncesi yaşam dinamikleri ve gençlere atfedilen değerler birlikte değerlendirildiğinde, gençlerin salgından etkilenen en önemli demografik gruplardan biri olduğu kolayca söylenebilir. Bu kapsamda, salgın sürecini deneyimleme biçimleri, bu süreç ile baş etme stratejileri, stratejileri etkileyen/belirleyen dinamikler anlaşılmalıdır.

Net/belirgin olmayan toplumsal statüleri, iş piyasasında yaşanan işsizlik ve düşük ücretli işlere maruz kalma gibi güçlükler, ekonomik olarak aileye bağımlı olabilmeleri ve genç olmaya atfedilen değerlerin (sağlıklı, dinamik, değişime açık, umutlu, coşkulu gibi) etkisi altında olmalarından ötürü, gençlerin salgın deneyimleri ve yakın geleceğe ilişkin bakışları anlaşılmalıdır. Gençlerin salgın/kriz ile baş etme stratejilerinin incelenmesi, günlük faaliyetlerindeki ve sosyal rollerindeki artan zorlukların daha iyi anlaşılmasına ve sağlık ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çalışma alanlarının belirlenmesine katkı sağlayabilir. Gençlerin salgın ile baş etme stratejilerindeki öznel ve farklılaşan deneyimlerini hem politik-ekonomik, hem kültürel boyutlarıyla anlamak önemli olacaktır.

Gençlik yeknesak olmadığından baş etme stratejileri gençlerin cinsiyet, yaş, eğitim, çalışma durumu, aile ile olan bağı, kültürel alışkanlıkları, dayanışma ilişkileri gibi farklılaşmaya yol açabilecek sosyolojik değişkenler etrafında irdelenecektir. Böylece sunulan proje ile gencin sosyo-demografik nitelikleri (yaş, cinsiyet, doğup büyüdüğü yer, aldığı eğitimler, bölüm, bölüm seçme nedeni); Köken Aile bilgileri (anne-babanın eğitim, yaş, çalışma durumları, sosyo-ekonomik statü sahipliği); Gencin yaşam biçimi, zevkleri, kültürel ve mekânsal tüketimleri, teknoloji ile ilişkisi; Gencin başarı, çalışma, üretim ve tüketime ilişkin değerlerinin baş etme stratejileri ile ilişkisi değerlendirilecektir. Baş etme stratejileri hane içi/domestik alan (home), çalışma hayatı (work), toplum sağlığı (community health care) ve diğer hizmetlere erişim gibi somut deneyimlerle ilişkilendirilecektir.

Gençlerin COVID-19 salgını ile baş etme stratejilerinin sosyolojik analizinde kesişimsellik (intersectionality) yaklaşımı benimsenmiştir. Kesişimsellik yaklaşımı, sosyolojide, toplumsal katmanlar arasındaki farklı sosyal durumlarla ilgili kesişimleri dikkate almayı salık veren bir

yaklaşımıdır. Bu yaklaşım çerçevesinde gençlerin salgın sürecindeki baş etme stratejileri, dayanıklılık/yılmazlık ve uyum sürecine ilişkin riskler, nedenler, deneyimler, sonuçlar ve tepkileri belli kategoriler içinde belirlenmeye çalışılacaktır. Yöntembilimsel açıdan çalışmamızda karma yöntem yaklaşımı temelinde birbirini izleyen çalışmalar içinde hem niceliksel hem de niteliksel veri toplama teknikleri birlikte kullanılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: salgın, gençlik, baş etme stratejileri, COVID-19, kesşimsellik